

**Regionstyrelsens samverkansråd med
pensionärsorganisationerna***Datum* 2023-12-04*Tid* 14.00-16.00*Plats* Gjörwellsalen

Närvarande Kent Ivarsson, Ordföranden (C)
Ing-Marie Elfström (S)
Stephan Andersson (SD)
Michaela Haga (C)
Malin Aspö (KD)
Alf Andersson, PRO
Alf Sandqvist, PRO
Ann Hedberg Balkå, SPF Seniorerna
Maris Sedlenieks, SPF Seniorerna
Owe Landgren, SKPF
Sara Magnusson, SKPF
Hugo Klappenbach, SKPF
Olle Rosén, RPG
Siv Morberg, RPG

1 Inledning

Ordföranden Kent Ivarsson (C) hälsar alla välkomna till årets sista möte.

2 Upprop av rådets ledamöter och ersättare

Upprop sker och justerare väljs. Till justerare jämte ordföranden Kent Ivarsson (C) valdes Ann Hedberg Balkå, SPF Seniorerna.

**3 Plan för vård av äldre och sammanhållen vård i hemmet -
Projektledare Eva Printz och Ulrika Almquist**

Eva Printz informerar om två uppdrag från politiken som hälso-och sjukvårdsförvaltningen arbetar med:

1. Sammanhållen vård i hemmet – arbetet inkluderar en/ett
 - a. kartläggning av hur vården ser ut – vad ska behållas och utveckla, vad är svagt.
 - b. analys av vårdbehovet – utifrån patientens önskemål och behov, ingen kommer tvingas att få vård hemma,
 - c. förslag om hur ett uppdrag för detta kan formas,

d. plan för hur detta ska genomföras, sker på 10 års sikt.
Planen ska förankras, riskbedömas och kostnaden ska beräknas.

2. Beställarplan för vård av äldre – arbetet inkluderar en
 - a. beskrivning av nuläget,
 - b. analys av vårdbehovet,
 - c. förslag på vårdstruktur och
 - d. konkret plan.

Anledningen till båda dessa uppdrag beror på att en större andel av länets befolkning kommer bestå av äldre personer, vilken växer snabbt. Dessa uppdrag behövs för att kunna möta det ökade vårdbehovet.

Se också bifogad PowerPoint.

Fråga: Äldre är kunniga och kan mycket. Hur kommer utredningarna att använda kunskapen hos de gamla sjuka som kan mycket självsvårskvård/egenvård?

Svar: Man behöver undersöka vilket stöd för egenvård som det finns behov av. Det är en del av det förebyggande arbetet. Det som är genomgående är att patienter, och även äldre, blir mer kunniga och pålästa om både sjukvård och sina rättigheter.

Kommentar: En utmaning enligt kommunens hemtjänst är hur man ska kunna tillsätta tjänster. Heltid är viktigt för att attrahera, så det kanske måste kosta pengar. Även konsulttjänster kostar. Äldreenheten menar att det är bostadsbrist, det behöver lösas för att kunna jobba förebyggande. De vill också höja statusen i jobbet. Det finns också ett problem med utsatta områden, där personal känner sig otrygg och inte vill arbeta.

Svar: Båda projekten möjliggör bredare kompetens, teamarbete och heltidsjobb. Om kommunen har möjlighet att höja kompetensen i hemtjänst underlättas arbetet, där patienter kan ha kontakt med vårdcentraler i stället för att man ska behöva åka ut till patienten. Detta är en kommunal fråga eftersom hemtjänst är kommunernas ansvar. Det är därför upp till kommunerna själva att arbeta med dessa frågor.

Fråga: Hur gör man för att öka statusen i de olika vårdyrkena för att säkerställa kompetensförsörjning?

Svar: Det ligger utanför projektens omfattning.

Fråga: Antalet och andelen äldre ökar. Man kan inte göra mer av samma vård utan att göra något nytt. Var hämtar man inspiration ifrån? Hur tar man vara på omvärldsbevakningen inom detta område?

Svar: Man har kollat på andra regioners utredningar för att se vilka delar man kan inspireras av. Andra länder har andra system, vilket gör dem mindre användbara att ta inspiration från. Region Stockholm är dock väldigt speciellt. Man måste också ha en realistisk förväntan – de ska försöka konkretisera de här frågorna.

Fråga: Viktigt att detta synkar med utvecklingen av Nära Vård, då de ligger i ungefär samma fas. Har vi räknat fram en prislapp på detta?

Svar: Har inte tillräckligt med information för att besvara denna fråga.

4 Regionens budget 2024 och effekterna på verksamheten. Vad innebär omställningsplanen vårdval och andra angelägna frågor för äldre? - Finansregionråd Aida Hadzialic (S) och Regionråd Gustav Hemming (C).

Aida Hadzialic (S) informerar om kontexten och förutsättningarna för budget 2024. Sverige befinner sig i den värsta ekonomiska krisen sen 1991, och det finns en risk för en nationell sjukvårdskris. Andra regioner har varslat och stängt vissa vårdplatser.

Alla regioner drabbas av pensionsskulden som de måste hantera. Region Stockholm har en tillfällig extra kostnad i och med detta under 2023 och 2024. Men även driftkostnader har ökat, till exempel material, personal och mediciner, de kommer sannolikt inte gå tillbaka till sin ursprungliga kostnad.

1. Kapa kostnaderna – spara och effektivisera.
2. Arbeta med intäkter för att öka dem, till exempel ökade taxor i kollektivtrafiken.

Det finns ett budgethål på 10 miljarder kronor nästa år på grund av inflationen. Hanteras inte det kommer vården att drabbas, precis som i andra delar av landet. Region Stockholm kommer spara 2 miljarder nästa år, men när besparingarna ska göras ska sjukvården skyddas så mycket som möjligt. För att möta gapet har man arbetat med intäktsförstärkningar: höjda biljettkostnader för kollektivtrafiken, skatt och sjukvårdstaxor. Alternativet till detta är att lägga ner delar av

kollektivtrafiken och sjukvården. Så fort det finns ett ekonomiskt utrymme ska man försöka sänka skatten.

Gustav Hemming (C) vill uppmärksamma:

1. Arbetet med en ny regional utvecklingsplan pågår.
Förankringsmöten med civilsamhället ska ske under våren.
Samvårdsutgåvan, gällande *Sammanhållen vård i hemmet*, där man testar idéer kommer gå ut i januari eller februari.
Pensionärsrådsorganisationerna har en stor roll i detta.
2. Samverkansmodellen. Själva remissförslaget kan vara något svårförstådd i den mening att modellen är beskriven på ett övergripande plan. Det beror på att modellen gäller all samverkan regionen har med intresseorganisationer, vilka kan skilja sig åt. Den är på remiss. Sen ska det som komplement till modellen tas fram separata överenskommelser, till exempel med seniororganisationerna, om former för deras specifika samarbeten.
3. Nedskärningarna i kollektivtrafiken motiveras inte av den ekonomiska krisen utan att folk reser mindre, det finns alltså ett mindre behov. Framkomlighet i trafiken, miljön och ekonomin förbättras av att skära ned på dessa.

Fråga: Hur funkar det med utjämningsbidraget?

Svar: Region Stockholm är fortfarande en nettoinbetalare och summan kommer fortsätta öka.

Kommentar: Delarna som syftar framåt, både det i budgeten och utredningar, som ska effektivisera verksamheterna och få bättre blir ännu viktigare nu.

Svar: Ska vi klara av omställningen till god och nära vård måste man satsa på primärvården. Det kommer ske under hela mandatperioden. Det behövs också en mer jämlik vård över hela länet och mer sammanhållna vårdkedjor – vård i behov och vård i tid.

Kommentar: Det finns en oro att valfriheten kommer att minska.

Svar: Det är viktigt att ställa sig frågan: vilken valfrihet är viktigast? Ofta handlar vårdvalen om val som är väldigt svåra att fatta själva, där man ofta får hjälp av husläkaren. Det är inte antalet vårdval som påverkar kvalitén, utan specifika vårdval. Det kan också vara dyrt med vårdval, eftersom en risk med dem är att de olika delarna av vårdsystemet får sämre anknytningar till varandra. Risken är då att bra vård inte sammanlänkas på ett bra sätt, och där vårdkedjan blir mindre

sammanhållen. Det innebär en mindre effektiv vård, och därmed en dyrare vård. Man ska inte binda sig fast vid att varje vårdval som införts är ett sätt att föra vården framåt.

Kommentar: Pensionärsorganisationerna är positiva till samverkansavtalet baserat på hur remissmaterialet ser ut. De enskilda överenskommelserna kommer vara mer krävande.

5 Presentation av remissmaterial om samverkan modeller – Helena Hjertstrand Sandberg, enhetschef social hållbarhet och strategi.

Se bifogad PowerPoint.

Fråga: Vad kommer regionstyrelsen besluta om? Sker överläggningar efteråt eller beslutar regionstyrelsen om alla dessa olika områden?

Svar: Den separata överenskommelsen med pensionärsrådet ska också beslutas av Regionstyrelsen. Andra nämnder beslutar om överenskommelser med sina råd, och vissa har redan överenskommelser med dem.

Fråga: Kommer pensionärsrådet kunna göra samverkansavtal inom de andra förvaltningarna?

Svar: Det är skilda överenskommelser beroende på vilket råd det är. Man kan snacka ihop sig med andra råd för en gemensam överenskommelse, men kan bli svårt i och med att råden samverkar med olika nämnder och om olika frågor. Beslutet för detta råds överenskommelse fattas i Regionstyrelsen. Beslut för den översiktliga samverkansplanen sker i Regionfullmäktige.

6 Mötestider under 2024

Ordföranden Kent Ivarsson (C) föreslår följande datum:

- 4 mars
- 20 maj
- 16 september
- 25 november

Rådet godkänner dessa datum.

7 Övriga frågor

Inga övriga frågor.

8 Avslutning

Ordföranden Kent Ivarsson (C) avslutade med att tacka alla deltagare.

